

Hinku-kuntien ilmastoteot 2024

Olli-Pekka Pietiläinen, 23.9.2025

Kooste Hinku-kuntien ilmastotoimista

- Tarkoituksena seurata Hinku-kuntien ilmastotyötä
 - Levittää tietoa tehdyistä toimista & hyvistä käytännöistä
- Lähteenä kuntien kyselyllä ilmoittamat top 3 mielletyt ilmastoteot
 - Tänä vuonna kerättiin myös mahdollistavia toimia sekä pitkän aikavälin vaikuttavimpia toimia
 - Koosteessa mukana 2024 toimet, yhteensä 67 kuntaa
- Jatkoaskeleena parhaimmat toimet Kestävyysoikka-palveluun
 - Lisäksi viedään tarkempi lista kaikista toimista nettiin:
 - [Hiilineutraalisuomi.fi](https://hiilineutraalisuomi.fi) > Ilmastotyö > Ilmastotoimenpiteitä

Suora päästövähennystoimenpide

Energiatehokkuus ja energian säästö (1/3)

- ▶ Lämmitysjärjestelmien remontit ja valaistuksen muutokset (Haapajärvi)
- ▶ Öljylämmityksestä luopuminen Heinolan vuokra-asunnot Oy:ssä (Heinola)
- ▶ KETS-sopimuksen energiatehokkuustoimet (Hollola)
- ▶ Energiatehokkuutta korjausrakentamisella (Hämeenkyrö)
- ▶ Ilmanvaihtokoneiden peruskorjaustyöt (Seinäjoki)
- ▶ Ilmanvaihtokoneiden suodattimien vaihto (Viitasaari)
- ▶ Ilmanvaihtokoneiden puhaltimien vaihto (Kirkkonummi)
- ▶ Energiankäytön tehostaminen kiinteistöissä (Kotka)
- ▶ Kunnantalo peruskorjattuun energia-
tehokkaaseen kiinteistöön (Pelkosenniemi)
- ▶ Porin veden talousveden pumppauksen uusiminen (Pori)
- ▶ Rakennuksen iv-koneiden uusiminen (Punkalaidun)
- ▶ Öljyn käytön vähentäminen Syväjärven koulussa (Sodankylä)
- ▶ Jäähallin saneeraus kesällä 2024 (Nurmes)
- ▶ Kiinteistöjen automaatiojärjestelmän päivittäminen (Rääkkylä)

Energiatehokkuus ja energian säästö (2/3)

- ▶ Led-valot jääkiekkokaukaloon (Lieksa)
- ▶ Siirtoviemärin valmistuminen ja omasta jv-puhdistamosta luopuminen (Kärkölä)
- ▶ Tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen (Juuka)
- ▶ Valaistuksen led-päivitys useassa kiinteistössä (Iitti)
- ▶ Valaistuksen uusiminen LED-valoiksi (Ulvila)
- ▶ Astetta alemmaksi -toimintatapa (Lempäälä)
- ▶ Jätevedenpuhdistamon lietteenkuivaimen uusiminen (Rääkkylä)
- ▶ Katuvalojen vaihto LED-polttimoihin sekä älykkääseen valaistukseen (Nurmes)
- ▶ KETS-säästötavoitteiden saavuttaminen (Hyvinkää)
- ▶ Kiinteistön peruskorjaus ja energiatehokkuuden parantaminen (Pieksämäki)
- ▶ Kunnan kiinteistöautomaation päivitys (Iitti)
- ▶ Meripuiston palvelukodin eristeiden uusiminen (Kemi)
- ▶ Sorrilan päiväkodin valot LED-valaisimiksi (Valkeakoski)

Energiatehokkuus ja energian säästö (3/3)

- ▶ Talotekniset muutokset – useissa kaupungin kiinteistökohteissa uusittu ja/tai parannettu tekniikkaa energiatehokkaammaksi (Kouvola)
- ▶ Urjalan Talojen kaikkiin öljylämmitys-kohteisiin lämpöpumput ja biopolttoainekokeilu (Urjala)
- ▶ Jätevedenpumppaamoiden uusiminen ja energiatehokkuuden parantaminen (Valkeakoski)
- ▶ Loisteputkien vaihtaminen LED-putkiin (Ii)
- ▶ Rakennusten valaistuksen vaihtaminen LED-tekniikkaan (Rääkkylä)
- ▶ Sääksjärven koulukeskuksen energiansäästötakuuhanke (Lempäälä)
- ▶ Urjalan talojen maalämpöpumpun vaihtaminen energiatehokkaampaan (Urjala)
- ▶ Vailla käyttöä olevia kiinteistöjä jätettiin kylmilleen (Kontiolahti)
- ▶ LED-valaisinvaihdot kaupungin kiinteistöihin (Vantaa)
- ▶ Vesilaitoksen energiatehokkuuden parantaminen (Lohja)
- ▶ Talotekniikan aikaohjelmien optimointi (Sodankylä)

Katu- ja ulkovalaistus

- ▶ All kommunal vägbelysning byttes till LED (Kemiönsaari)
- ▶ Katuvalaistuksen uusiminen led-valaisimiksi (Vesilahti)
- ▶ Katuvalojen uusinta Led-valoiksi (Pieksämäki)
- ▶ Katuvalojen vaihto led-valoihin haja-asutusalueilla (Pälkäne)
- ▶ Katuvalojen yösammutukset ja paloajat (Valkeakoski)
- ▶ Kunnan katuvalaistuksen säästötoimenpiteet (Hartola)
- ▶ Kunnan katuvalojen modernisointi (Ii)
- ▶ Laukeelan pururadan valaistus vaihdettiin led-valoihin (Urjala)
- ▶ Led-valaisimien vaihto (Joensuu)
- ▶ Vanhojen SpNa-katuvalojen vaihto LED-valoiksi (Kouvola)
- ▶ Elohopeavalaisimien vaihto led-valoihin (Kärkölä)
- ▶ Led-muutos hiihtoladuille (Kitee)
- ▶ Katualueiden ja liikuntapaikkojen led-valaisimien asennus (Hartola)
- ▶ Ledejä lisää myös ulos (Kemi)
- ▶ Katuvaloja ledeihin (Eurajoki)
- ▶ Katu- ja ulkovaloja ledeihin (Kangasala)

Rakennusten lämmitystavan vaihto

- ▶ Kyläkoulun lämmitys pois öljyltä (Kontiolahti)
- ▶ Lämmitystapamuutokset kuudessa kunnan kiinteistössä (Lempäälä)
- ▶ Maalämpöjärjestelmän rakentaminen Merimaskun kouluun (Naantali)
- ▶ Öljylämmityksestä pellettiin kaupungin suurimmissa kiinteistöissä (Kokkola)
- ▶ Ylpönpihan päiväkoti, öljylämmityksen korvaaminen maalämmöllä (Akaa)
- ▶ Mistelin päiväkoti maalämpöön (Vantaa)
- ▶ Öljylämmityksestä luopuminen (Ulvila)
- ▶ Maalämpöä rakennuksiin (Ristijärvi)
- ▶ Öljylämmityksestä luopuminen kunnan varikolla (Vesilahti)
- ▶ Tietotalo, öljylämmityksen korvaaminen maalämmöllä (Akaa)
- ▶ Jatkettu kiinteistöjen lämmitystapamuutoksia (Ylöjärvi)
- ▶ Maakaasusta kaukolämpöön kuudessa isossa kaupungin kohteessa (Kouvola)
- ▶ Öljylämmityksestä hakkeeseen viiden rakennuksen koulukiinteistössä (Iitti)
- ▶ Uusiutuvaa energiaa rakennuskantaan (Hollola)
- ▶ Ruutanan koulu A-energiatehokkuusluokkaan (Kangasala)
- ▶ Kunnan kiinteistöt öljystä ja maakaasusta maalämpöön (Kirkkonummi)

Aurinkovoima

- ▶ Uusiutuvan energian lisääminen päiväkodeissa ja kulttuuritehtaalla (Vantaa)
- ▶ Vuokratalokonserni merkittävin osin (30 %) omavarainen sähkön käytössä (Porvoo)
- ▶ Aurinkovoiman lisääminen kunnan kiinteistöihin (Ii)
- ▶ Aurinkosähköjärjestelmän asentaminen vedenottamoon (Siuntio)
- ▶ Kilpajäähalliin ja Enon kouluun aurinkoenergiajärjestelmät (Joensuu)
- ▶ Pälkäneveden teollisuusalueelle aurinkopuisto (Pälkäne)
- ▶ Aurinkovoimaa lisättiin kahteen suureen kohteeseen (Hyvinkää)
- ▶ Yritysten investoinnit aurinkovoimaan (Kitee)
- ▶ Uusiutuvan energian lisääminen (Vantaa)
- ▶ Aurinkovoiman luvittaminen ja rakentaminen (Haapajärvi)
- ▶ Kuntakampukseen aurinkovoimala (Punkalaidun)

Kevyen liikenteen edistäminen

- ▶ Seinäjoen Energia investoi kestäväään tulevaisuuteen (Seinäjoki)
- ▶ Kevyenliikenteenväylä 313 tielle (Asikkala)
- ▶ Pyöräpysäköinnin kehittäminen (Raasepori)
- ▶ Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen (Pirkkala)
- ▶ Kevyenliikenteen edistämishjelma (Hartola)
- ▶ Kävelyn- ja pyöräilyn kehittämisohjelma (Äänekoski)
- ▶ Aseman alueen kehittäminen (Pieksämäki)
- ▶ Kiinteistönhoidossa otettiin käyttöön tavarapyörä (Viitasaari)
- ▶ Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen (Heinola)
- ▶ Kampanja pyöräilyn ja kävelyn edistämiseksi – mm. työsuhdepyörän käyttöönoton helpottaminen (Eurajoki)

Kaukolämpö

- ▶ Huippulämmöntuotanto sähkökattilalla (Lahti)
- ▶ Kaukolämpöön sähkökattila (Hyvinkää)
- ▶ Logistiikkahallin lämmitysmuodon muutos bioenergiakaukolämpöön (Posio)
- ▶ Öljylämmityksestä hakkeeseen perhepäiväkodissa (Pyhäjärvi)
- ▶ Tampereen kaukolämmön tuotannossa uusi sähkökattila toiminnassa (Tampere)
- ▶ Uuden lämpökeskuksen valmistuminen (Kitee)

Kaavoitus

- ▶ Ilmastoystävällinen asemakaavoitus (Kontiolahti)
- ▶ Olkkosen asemakaava (Pyhäjärvi)
- ▶ Teivo-Mäkkylän osayleiskaava (Ylöjärvi)
- ▶ Murtomäki 2 -tuulivoiman OYK (Pyhäjärvi)
- ▶ Juna-aseman alueen kehittäminen (Kärkölä)
- ▶ Kouvolan keskeisten alueiden yleiskaava (Kouvola)
- ▶ Planect-työkalun käyttöönotto kaavoituksessa (Joensuu)
- ▶ Aurinkovoimalan asemakaava (Hanko)

Latausinfra

- ▶ 9 uutta sähköautojen latausasemaa eri puolille kaupunkia (Raasepori)
- ▶ Sähköisen latausinfraan suunnittelu ja rakentaminen kunnan kiinteistöjen pihalle (Lohja)
- ▶ Sähköautojen julkiset latausasemat neljään isoon kunnan kiinteistöön (Vesilahti)
- ▶ Sähköautojen latauspisteet kolmeen suureen kunnan kiinteistöön (Pälkäne)
- ▶ Sähköautojen latauspaikkojen lisäys (Eurajoki)
- ▶ 9 uutta sähköautojen latausasemaa kunnan kiinteistöihin (Nokia)

Energiatehokkaat uudiskohteet

- ▶ Uusi energiatehokas ja pääasiassa puurakenteinen monitoimihalli valmistui (Kemi)
- ▶ Karin kampukseen uusi energiatehokas ja energiaälykäs rakennus (Rauma)
- ▶ Uusi energiatehokas koulurakennus rakentajan 25 vuoden ylläpidon elinkaaritoteutuksena (Asikkala)
- ▶ Uusi terveysasema maalämpöön + aurinkopaneelit (Outokumpu)

Joukkoliikenne

- ▶ Henkilöraideliikenteen selvitystyön käynnistäminen Rauma-Tampere välille (Rauma)
- ▶ Joukkoliikenteen kehittäminen (Lohja)
- ▶ Raitiotien rakentaminen aloitettu (Pirkkala)
- ▶ Joukkoliikenteen käyttövoimamuutos – sähköä ja uusiutuva dieseliä fossiilisten tilalle (Tampere)
- ▶ Päästökriteerit joukkoliikenteen ja koululaiskuljetusten kilpailutuksessa (Hollola)
- ▶ Ajoneuvojen käyttövoimaselvitys (Pori)
- ▶ Joukkoliikenne täyssähköön (Kotka)

Kasvatus ja neuvonta

- ▶ KEKO Kestävä Kokkola - Ilmasto- ja kestävyyskasvatuksen kehittäminen (Kokkola)
- ▶ Kestävän tulevaisuuden polku opettajien tukena ilmasto- ja kestävyyskasvatuksessa (Porvoo)
- ▶ Kestävä koulu -hanke (Kouvola)
- ▶ Koulun ilmastoruokaviikko (Lohja)
- ▶ Jätteenkeräys ja kierrätys materiaalitehokkaaksi kunnan kaikissa tiloissa (Hollola)

Muut suorat ilmastoteot (1/2)

- ▶ Ilmastoviisaan yhteisöllisen asumisen kehittäminen (Lempäälä)
- ▶ Biokaasun tuotantopotentialin selvitys (Äänekoski)
- ▶ Kaupungin hankintaohjelmaan ja -ohjeeseen lisättiin ilmastokriteerit (Rauma)
- ▶ Kaupungin hankintaohjelman päivitys (Joensuu)
- ▶ Kalusteiden kierrätys kaupungin kohteissa (Joensuu)
- ▶ Tunturin matkailualue siistiksi (Pelkosenniemi)
- ▶ Yhteisökompostorit (Pelkosenniemi)
- ▶ Wiilo-logistiikkakeskuksen vaihtoehtoiset käyttövoimat (Pelkosenniemi)
- ▶ Bio vaa'at kouluruokalaan (Juuka)
- ▶ Kopla-hanke ruokavaikutusten pienentämiseksi (Kokkola)
- ▶ Kasvisruuan lisääminen kouluilla (Ylöjärvi)
- ▶ Puurakenteinen koulu (Hamina)
- ▶ Taloudellinen kestävyys (Hämeenlinna)
- ▶ Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen (Hämeenlinna)
- ▶ AGCO Power Arena ja Haukkalan päiväkotirakennettiin ympäristöystävällisiksi (Nokia)

Muut suorat ilmastoteot (2/2)

- ▶ Ylijäämäruoan myynti aloitettiin ResQ Club –sovelluksessa (Nokia)
- ▶ Kaupungin käyttämä sähköenergia päästöttömäksi (Heinola)
- ▶ Satakunnan vetytalouden tiekartta (Pori)
- ▶ Vihreän sähkön hankinta (Ylöjärvi)
- ▶ Uusiutuvan sähkön ostaminen (Asikkala)
- ▶ Selvitys raskaan liikenteen mahdollisuuksia päästövähennyksiin (Äänekoski)
- ▶ Turvemaametsien ilmastokestävä hoito (Kokkola)
- ▶ Maanhankinnan kautta metsiä suojeluun (Porvoo)
- ▶ Dieselkäyttöiset huoltoautot sähkökäyttöisiksi (Kontiolahti)
- ▶ Kohti puhtaampia polttoaineita koulukuljetuksissa (Porvoo)
- ▶ Kunnan työauto bensasta sähköön (Siuntio)
- ▶ Tuulivoiman luvittaminen ja rakentaminen (Haapajärvi)

Mahdollistavia tekoja/toimintamalleja

Strategia tai suunnitelma (1/2)

- ▶ Ilmastobudjetointi (Akaa)
- ▶ Ilmastosuunnitelman valmistelu (Asikkala)
- ▶ Ilmastosuunnitelman tekeminen (Hanko)
- ▶ KETS-toimintasuunnitelman tekeminen (Hanko)
- ▶ Resurssiviisaus ja kestävä kehitys - työryhmän suunnittelu ja toteutuspäätös (Hyvinkää)
- ▶ Keskustan kehittämissuunnitelmaa tarkentava Viitesuunnitelma (Hyvinkää)
- ▶ Selvitys aurinkoenergian tuotantoon soveltuvista alueista (Hyvinkää)
- ▶ Ilmasto-ohjelman päivitys (Hämeenkyrö)
- ▶ Ilmastosuunnitelma valmis (Iitti)
- ▶ Vihreä Kemi strategiassa (Kemi)
- ▶ Ilmastosuunnitelman valmistuminen (Kärkölä)
- ▶ Toimitilaohjelman valmistuminen (Kärkölä)
- ▶ Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman päivitys (Lahti)
- ▶ Ilmastobudjetoinnin mallin luominen kuntaan (Lempäälä)
- ▶ Energiaohjelma 2030 valmistui 2024 (Lempäälä)

Strategia tai suunnitelma (2/2)

- ▶ Kaupungin ympäristö- ja ilmasto-ohjelman päivitys vuosille 2024-2030 (Naantali)
- ▶ Ilmastosuunnitelman valmistuminen (Nurmes)
- ▶ Kestävän kasvun ohjelma (Pelkosenniemi)
- ▶ Käyttötalous ja investoinnit näkyväksi Ilmastobudjetissa (Pälkäne)
- ▶ Ilmastosuunnitelman laatiminen (Rääkkylä)
- ▶ Päästövähennyssuunnitelman laatiminen talousarvion yhteyteen (Rääkkylä)
- ▶ Kevyen liikenteen yleissuunnitelma hyväksytty (Siuntio)
- ▶ Hiilineutraali Tampere 2030 - tiekartan päivittäminen (Tampere)
- ▶ Ennakoiva talousarviotyö (Ulvila)
- ▶ Strateginen linjaus puurakentamisen edistämiseksi (Vantaa)

Selvitys tai kehityshanke (1/2)

- ▶ Kaukolämmön kausivarasto (Hyvinkää)
- ▶ Kunnan hiilineutraalisuustyön ja yhteisen ympäristön kehittämishanke alkoi (Juuka)
- ▶ Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030-hankkeeseen osallistuminen (Juuka)
- ▶ Uimahalli-jäähalli energiaselvitys (Kitee)
- ▶ Kaupungin kiinteistöjen energiakatselmoinnit (Kouvola)
- ▶ Kaupungin ilmastobudjetti (Lahti)
- ▶ Ilmastosuunnitelma (Lieksa)
- ▶ Organisaatioon kehitettiin tehokas kalustekierron toimintamalli (Lohja)
- ▶ Uusiutuvan energian potentiaalin selvitys (Lohja)
- ▶ Osallistava budjetointi yhteiskuljetuksissa (Pelkosenniemi)
- ▶ Kunta mukana Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030 -hankkeessa (Rääkkylä)
- ▶ Rekkojen sähkölatausparkki -hanke (Seinäjoki)
- ▶ Kunnanviraston ja kirjaston energiavirtojen optimointi (Sodankylä)
- ▶ Kaupungin energiaskenaariotarkastelu (Tampere)

Selvitys tai kehityshanke (2/2)

- ▶ Rakennushankkeiden elinkaaren hiilijalanjäljen, elinkaarikustannusten sekä kustannusarvion laskeminen (Tampere)
- ▶ Pirkanmaan Portin energiapositiivisuus selvitys (Valkeakoski)
- ▶ Maatila 2.0-hanke (Vesilahti)

Viestintä tai kampanja

- ▶ Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen (Heinola)
- ▶ Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma / kestävän liikunnan edistämishjelma (Hollola)
- ▶ Kehitettiin Maatalousareena -konsepti kestävyyden tueksi (Hämeenkyrö)
- ▶ Ilmastopyöräilyviikko (Kokkola)
- ▶ Ilmastovahti-sivusto (Kokkola)
- ▶ Viheralueet ja luonnon monimuotoisuus (Raasepori)
- ▶ Kirjasto – 'kestävän kehityksen airut (Seinäjoki)

Kaavoitus

- ▶ Aurinkovoiman asemakaava (Hanko)
- ▶ Planect-työkalun käyttöönotto kaavoituksessa (Joensuu)
- ▶ Ilmastoystävällinen asemakaavoitus (Kontiolahti)
- ▶ Kaupungin keskeisten alueiden yleiskaava (Kouvola)
- ▶ Juna-aseman alueen kehittäminen (Kärkölä)
- ▶ Olkkosen asemakaava (Pyhäjärvi)
- ▶ Murtomäki 2 tuulivoiman OYK (Pyhäjärvi)
- ▶ Teivo-Mäkkylän osayleiskaava (Ylöjärvi)

Yritysyhteistyö

- ▶ Vuotovesien vähentäminen jätevesiverkostosta (Hollola)
- ▶ Ilmastokysely yrityksille (Hämeenkyrö)
- ▶ Vihreämpien valintojen pop up -kauppa (Joensuu)
- ▶ Luonnon, teollisuuden ja asukkaiden yhteiselo – case Kiikeli (Kemi)
- ▶ Porvoon ilmastokumppanit on yrityksille ja muille organisaatioille tarkoitettu avoin matalan kynnyksen verkosto (Porvoo)
- ▶ Pirkanmaan ilmastoverkosto (Valkeakoski)

Päätös tai sitoumus

- ▶ Latausinfran rakentaminen (Haapajärvi)
- ▶ Kuntien energiatehokkuussopimukseen KETS liittyminen (Iitti)
- ▶ Kuntien energiatehokkuussopimukseen KETS liittyminen (Juuka)
- ▶ Fisu-verkostoon liittyminen (Kemi)
- ▶ Porvoon kaupunki ensimmäisenä kuntana mukaan kansalliseen kiertotalouden Green Deal -sopimukseen (Porvoo)

Kasvatus ja neuvonta

- ▶ Jätteenkeräys ja kierrätys kunnan kaikissa pisteissä (Hollola)
- ▶ KEKO Kestävä Kokkola - Ilmasto- ja kestävyyskasvatuksen kehittäminen (Kokkola)
- ▶ Kestävä koulu -hanke (Kouvola)
- ▶ Ilmatoruokaviikko kouluissa (Lohja)
- ▶ Kestävän tulevaisuuden polku opettajien tukena ilmasto- ja kestävyyskasvatuksessa (Porvoo)

Hankintojen kehitys

- ▶ Kaupungin hankintaohjeen päivitys (Joensuu)
- ▶ Sähköautojen latauspaikkoja eri puolille kuntaa (Kontiolahti)
- ▶ Katuvaloverkoston ajastus (Punkalaidun)
- ▶ Hankintaohjelmaan ja -ohjeeseen ilmastokriteerien lisääminen (Rauma)

Muut toimet (1/2)

- ▶ Älyvalaistus uuden kaupungintalon tiloissa (Kitee)
- ▶ Joukkoliikenteen lisääntyneet matkustajamäärät (Lahti)
- ▶ Kaupungintalon ruokalan hävikkiruuan hyödyntäminen (Naantali)
- ▶ Matkakeskusalueen rakentaminen (Nokia)
- ▶ Kaupungin sisäisen joukkoliikenteen kehittäminen (Nokia)
- ▶ Laadukas maankäytön suunnittelu (Nokia)
- ▶ Energiatehokkuusselvitykset (Outokumpu)

Muut toimet (2/2)

- ▶ Työsuhdepyöräetu kunnan työntekijöiden käyttöön (Siuntio)
- ▶ Sähköautojen latauspaikkoja lisää (Siuntio)
- ▶ Utajärven Isosuon aurinkopuiston rakentaminen (Utajärvi)
- ▶ Utajärven Loukkaanaron aurinkopuisto (Utajärvi)
- ▶ Polkupyörien liityntäpysäköinti (Valkeakoski)
- ▶ Ilmastoviisaan yhteisöllisen asumisen kehittäminen (Lempäälä)
- ▶ Rakennusvalvonnan hiilineutraaliusneuvontatilaisuus (Kangasala)
- ▶ Edistetty tuulivoiman rakentamista kuntaan lähitulevaisuudessa (Ristijärvi)
- ▶ Suunniteltu Liejusuon ennallistaminen n. 60 ha (Ristijärvi)
- ▶ Kannustettu maatiloja ja asukkaita aurinkopaneeleiden hankintaan (Ristijärvi)
- ▶ Ilmastopolku (Loimaa)

Kiitos!

